

e) nem megoldott a gyűjtőkörükbe tartozó internetes tartalmak archiválása, tartalmi és formai feldolgozása, szolgáltatása.

4. Az országos tanácskozás résztvevői ezért javasolják, hogy:

a) digitalizálással kapcsolatos problémáikat egy megfelelő szakemberekből álló munkacsoport tekintse át, azokra kíséreljen meg érvényes és minden könyvtártípusra kiterjedő, a napi könyvtári gyakorlatban alkalmazható megoldást, megoldásokat adni;

b) a könyvtári dolgozók számára szervezzenek olyan célzott tanfolyamokat, illetve kezdeményezzék olyan akkreditált tanfolyamok indítását, amelyek elősegítik, lehetővé teszik az ajánlott megoldások gyakorlati alkalmazását, segítik a szerzői jogi törvény betartását;

c) a későbbiekben kiírásra kerülő pályázatok elsősorban az e megoldásokhoz szükséges eszközök (gépek és szoftverek) beszerzését, valamint az e megoldásokon alapuló szolgáltatások létrehozását preferálják.

Tagságunk kész e munkacsoport számára körülményeit, feladatait, gondjait részletesebben is megfogalmazni, kész a megoldás, megoldások keresésében részt venni.

5. Az országos tanácskozás résztvevői megfontolásra ajánlják:

a) olyan központi digitalizáló műhely, műhelyek létrehozását, melyek az e munkához csak rövid időre szükséges, költséges berendezések (pl. gerincművelő könyvszkennerek, A/5-ös méretnél nagyobb síkszkennerek [plakátok digitalizálására], mikrofilmszkennerek stb.) elérését, használatát teszik lehetővé;

b) olyan digitalizáló alközpontok létrehozását, melyek egy-egy szoftver vagy nagyobb szakértelmet kívánó részművelet (különböző konverziók, karakterfelismertetés, szöveg adatbázisba szerkesztése stb.) elvégzésében nyújtanak segítséget.

A kulturális közvagyon digitalizálása, a digitális nyersanyagok közgyűjteményekbe kerülése eminens érdekünk. Közkönyvtáraink munkatársai ebben szeretnék kivenni részüket. Ehhez kérjük az önök segítségét!

Szolnok, 2004. július 14–16.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete
XI. Országos Tanácskozásának résztvevői
nevében:
Takáts Béla
elnök

„Számталanszor jártam már ezen a tájon”

A Móricz-emlékév rendezvényei Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

A Móricz Zsigmond Társaság kezdeményezésére – a Petőfi Irodalmi Múzeummal szoros együttműködésben, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) támogatásával – a 2004 júniusa és 2005. június vége közötti időszak *Móricz Zsigmond-emlékév* lesz. Ennek keretében – elsősorban azok az intézmények, amelyek nagy írónk nevét viselik – különféle rendezvényeken fognak megemlékezni Móricz Zsigmond születésének 125. évfordulójáról.

A felújított Móricz-emlékszoba

Természetesen megyénk, illetve intézményünk is kapcsolódik az egy évig tartó eseménysorozathoz. A jeles jubileum méltó megünneplésére február 26-án *Móricz Zsigmond Emlékbizottság* alakult Nyíregyházán. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár által alapított emlékbizottság elnöke *dr. Bihari Albertné*, a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese lett, tagjai: *Vida János*, a megyei önkormányzat vezető főtanácsosa, *Tasnádi Csaba*, a Móricz Zsigmond Színház igazgatója, *Dám László*, a Jósa András Múzeum igazgatója, *dr. Nagy Ferenc*, a Megyei Levéltár igazgatója és *Sivadó Sándor*, a Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet igazgatóhelyettese.

Az ülésen meghatároztuk azokat a jelentősebb rendezvényeket, amelyekkel megyénk tisztelegni fog nagy szülöttünk emléke előtt.

Az ünnepségeket a szülőfalu, Tiszacséce önkormányzata egész napos rendezvénnyel indította. A megemlékezés a református templomban kezdődött, ahol az ünnepi istentiszteleten *Bölcskéi Gusztáv*, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke hirdetett igét. Azt követően a templom falán felavatta *Balogh Géza* szobrászművész alkotását, mely hirdeti, hogy ebben a templomban keresztelték meg a gyermek Móricz Zsigmondot. Az emlékház parkjában *dr. Hatházi Gábor*, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Múzeumi Főosztályának helyettes vezetője tolmácsolta minisztere üdvözlését. Az ünnepi köszöntőt *Hopka András*, Tiszacséce polgármestere mondta, aki felelevenítette azt a 75 évvel ezelőtti június 30-át, amikor nagy szülöttüket díszpolgárrá avatták. Ezután idézett Móricz ekkor elhangzott beszédéből, majd így fejezte be mondanivalóját: „Nekünk az a dolgunk, hogy ebben az Európában, ma, amikor Tiszacséce Magyarország keleti kapuja lehet, nagy szülöttünk tanítását megfogadva okosak, felvilágosultak, erősek és határozottak legyünk. Okosak, hogy tényleg mi lehessünk a Kelet kapuja, felvilágosultak, hogy megfeleljünk a XXI. század követelményeinek, erősek és határozottak, hogy a remélt nagy változások közepette meg tudjuk őrizni falunk sajátosságait, hogy továbbra is vonzó, békés, boldog sziget legyen ez a fatornyos kis templom, a szalmatetős ház és Tiszacséce közössége. Ha ez mind sikerül, akkor méltó utódai leszünk Móricz Zsigmondnak.”

Őze Áron színművész után *Gazda László*nak, a megyei közgyűlés elnökének köszöntője hangzott el, aki többek között a következőket mondta: „Móricz rendkívüli tehetségét, kimagasló ábrázolóképességét még irigyei, ellenfelei is elismerték. A szülőföld szerencsére – és nem kis büszkeségünkre – bővelkedik kiemelkedő teljesítményt nyújtó szakemberekben, ezt még a versenytársaink is méltányolják. Móricz is – ahogy a mi megyénkben élők többsége – dolgozó, szorgalmas, iparkodó, a maga erejéből boldoguló ember volt.”

Szegedi Ferenc, Az Új Buda Baráti Kör elnöke arról szólt, hogy miként ápolják az író emléket, *Ratzky Rita*, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója pedig a Móricz életművét bemutató új kiállításról beszélt. A vendégek nagy figyelemmel hallgatták Móricz fogadott fiának, *Móricz Imrének* az üdvözlő szavait: „A lelencsorból emelt magához, s a fiának fogadott. A debreceni református kollégiumba járhattam, ugyanoda, ahová ő is.” Ezt követően az emlékháznak ajándékozta nevelőapja kedves sétabotját, melyet Hopka András polgármester vett át.

Kolos Virág, az író unokája a család nevében emlékezett. Személyes hangú beszédében többek között ezt mondta: „Összesen tizenkét leszármazottja él a nagy írónak. Nincs közöttük író, de olyan pályákon tevékenykednek, amelyeken a sikerességhez szükséges az a tartás, amit Móricz Zsigmondtól lehetett elsajátítani.”

A köszöntők után a *Tiszacsécei Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat* tagjai az író *Rektor bácsi* című művéből adtak elő részletet, majd a vendégek – közöttük a Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár képviselői is – megkoszorúzták az író egészalakos szobrát.

Az állófogadást követően (a falunap programjaként) a környező települések iparművészeti kirakodóvásárában gyönyörködhetett az ide látogató több száz vendég, s akár tájjellegű ételket is fogyaszthattak az ínyencek. Az emléknapi utcabállal zárult.

Az emlékév további programjai

A megyei könyvtár által – 2004. július 19. és 25. között – szervezett, *Szomszédoló* elnevezésű nemzetközi olvasótábor központi témája Móricz élete és munkássága volt. A tábor programjában csoportos foglalkozásokkal, dramatikus játékkal,

*A megyei könyvtár koszorúját
dr. Bihari Albertné helyezte el*

hető lesz a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár által rendezett, az író életét és munkásságát bemutató fotó- és dokumentumkiállítás.

Könyvtárunk az *Égi madár* című országos Móricz prózamondó verseny meghirdetésével kívánja az ifjúsággal megismertetni és népszerűsíteni nagy klasszikusunk műveit. A versenyen az ország Móricz nevét viselő iskoláinak felső tagozatos tanulói, valamint középiskolásai vehetnek részt. A döntő 2004. november 10-én Nyíregyházán, a Móricz Zsigmond Színházban lesz.

műveltségi vetélkedővel, illetve megyénk Móricz-emlékhelyeinek megtekintésével és koszorúzással tisztelegtek a gyerekek az író emléke előtt. A táborlakók találkozhattak Móricz Zsigmond unokájával, Kolos Virággal is. A ma már nyugdíjas irodalomtanár unoka – jómagam közreműködésével – hangulatos beszélgetés keretében hozta közel mindenki szívéhez a nagyapjához fűződő élményeit.

„Csak kötelező olvasmány ne legyek soha, mert akkor senki sem fog olvasni!” – idézte az író szavait Virág asszony, de az íróvá válás korai jeleiről is beszélt a hallgatóságnak. A kezdetben megilletődött táborlakók hamar feloldódtak, és bátran bekapcsolódtak a beszélgetésbe. Végül közösen elénekeltek egy magyar népdalt, melyet Móricz gyűjtött a megyében, és a gyerekek az általuk aláírt ajándékkönyvvel búcsúztak el Kolos Virágtól.

Bizonyára sokáig emlékezetes marad a megyénkből és a határon túlról érkezett magyar gyerekek számára ez a beszélgetés, hiszen Romániában csak érintőlegesen, fakultatív formában ismerkednek meg a magyar irodalom, történelem nagyjaival, így számukra hiánypótló „tanóráként” is szolgált ez a találkozás. Nagy élményt jelentett a *Légy jó mindhalálig* című regény dramatizált változatának előadása is *Abonyiné Antal Anna* drámatanár feldolgozásában.

Az *újraolvasott Móricz* címmel a Nyíregyházi Főiskola Irodalom Tanszéke – egyetemi, főiskolai oktatók, kutatók részvételével – 2004. október 7–8-án országos tudományos emlékülést rendez. Ez alkalommal kerül sor Nyíregyháza Móricz-szobrainak, illetve emléktábláinak megkoszorúzására. A konferencia ideje alatt megtekint-

hetnek részt. A döntő 2004. november 10-én Nyíregyházán, a Móricz Zsigmond Színházban lesz.

„Számталanszor jártam már ezen a tájon” címmel a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és intézményünk irodalmi zarándoklatra invitálja az ország diákjait, érdeklődőit. Kollégám, Babosi László – a helyismereti részleg dolgozója – összeállított egy irodalmi útikalauzt Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Móricz-emlékhelyeinek megtekintéséhez. Ezt az összeállítást elküldjük az ország Móricz nevét viselő iskoláiba, intézményeibe. A megyénkbe látogató vendégeknek a település szakavatott ismerője fogja megmutatni a látnivalókat. Hívunk és várunk minden irodalombarátot!

A Móricz Zsigmond Színház Forgách András rendezésében *Móricz és a színésznő: avagy a szép, a jó, a gonosz* című darabot mutatja be.

A nyíregyházi Móricz Zsigmond Általános Iskola 2005. március 30. és április 1. között különféle rendezvényekkel emlékszik meg névadójáról. Olvasottsági vetélkedő, kosárlabda kupa, koszorúzás, színházlátogatás, fordított nap, irodalmi emléktúra egyaránt szerepel a három nap eseményei sorában.

A programokat a társintézményekkel – a Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézettel, a Móricz Zsigmond Színházzal, a Jósza András Múzeummal és a Megyei Levéltárral – együttműködve szervezzük. Az emlékévköltségeit az NKÖM, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kulturális Bizottsága fedezi.

Móricz szellemi hagyatékának ápolását, az író életművének ébren tartását – a mai társadalmi,

irodalmi és művészeti közéletben – nemcsak az emlékévben szeretnénk felvállalni, hanem a későbbiekben is. E célból az ősz folyamán tervezük létrehozni az értelmiségiekből álló *Móricz Társaságot*, Nyíregyháza székhellyel. Az önállóan működő egyesület céljait az író szelleméhez méltó új formák és keretek között kívánja megvalósítani; irodalmi, művészeti, zenei találkozók, bemutatók rendezésével, kiállítások szervezésével, díjak alapításával, pályázatok hirdetésével és vetélkedők tartásával; irodalmi és történelmi nevezetességű helyekre szervezendő országjárásokkal, a határainkon túl élő magyar anyanyelvű lakosság szellemi életének támogatásával. Az alapvető célkitűzések megvalósítását kiadványok megjelentetésével, az író műveinek terjesztésével és más alkalmi rendezvényekkel kívánja szolgálni.

Szeretnénk, ha minél több könyvtáros kolléga is részt venne a társaság munkájában, várjuk a csatlakozni szándékozók jelentkezését! (Érdeklődés és jelentkezés a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban, dr. Bihari Albertnél).

A XX. század legnagyobb prózaírójának szellemisége ma is egyre aktuálisabb. *Varga Domokos* szerint: „Móricz ma is élő példakép. Nem mi ébresztjük őt, neki kell ébresztenie minket magyarságra, emberségre, hűségre, igazságra, magunk és a világ tiszta látására.” E gondolatok jegyében mindannyiunknak azt kívánom, hogy Móricz messzire világító fátyla legyen az életünkben!

Dr. Bihari Albertné
városi igazgatóhelyettes
Móricz Zsigmond
Megyei és Városi Könyvtár

Nagy Attila (1979–2004)

A bölcsek szerint a „Sors könyvében” minden benne van. Igen, erről beszélünk, erről suttogunk, de még nem látta, nem olvasta senki. Hiánycikk, a mi könyvtárunk polcain sem található. Talán ezáltal ez nem is baj. Nem lett volna szerencsés előre tudni, hogy rövid

ideig lehetett a kollégánk, fájdalmasan hamar lezárult pályafutása a könyvtárban.

Mindig ő írt, szavalt nekünk különböző alkalmakkor. Most nekünk kellene búcsúznunk tőle – s nincsenek szavaink. Az emlékek nehezen állnak össze jól fésült mondatokká. Túl elevenek, túl személyesek... Csak azok érthetik meg, akik részesei voltak. Nagyon nehéz ezeket szavakba önteni, beszélni. Beszélni Attiláról, lendületeségéről, hitéről, akaratáról. Még nem sikerült megértetni magunkkal, hogy többet nem találkozzunk, hogy soha többet nem jön – mert nem jöhet!

Minden iskolai szinten megállta a helyét. Már gimnazista korában felhívta magára a környezete figyelmét. Magával ragadta a közönséget amikor szavalt, de akkor is, ha a dobfelszerelés mögött ült s minden idegszálával a zene ritmusára figyelt.

Érettségi után jöttek a főiskolás évek. Művelődésszervező-könyvtár szak a jászberényi főiskolán, a következő évtől gazdasági szak a gyöngösi főiskolán. Öt év alatt két diplomát szerzett, nem is akármilyen eredménnyel. Már akkor fáradhatatlan volt.

Főiskolás szakmai gyakorlatain volt alkalmunk megismerni. Megismerni a komolyságát, a pontosságát, a humorát, a vidámságát. Harmadéves korában már úgy éreztük, mintha évek óta velünk dolgozott volna. Épp ma három éve, hogy aktív dolgozóként a Városi Könyvtár csapatát erősíti. Így, jelen időben. Hiszen lélekben itt van közöttünk. Először csak könyvtárosként